

NARODNI DNEVNIK

Iskaja vsak dan opoldne, izveniš nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 25.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 8.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Predlog strankam.

Oblastne volitve bodo v kratkem razpisane in skoraj nato bo odprt rok za vlaganje kandidatnih list. Po sedanjem razpoloženju vodilnih ljudi v naših strankah je verjetno, da ne bo nobenih važnejših volilnih kompromisov, temveč da bo vsaka stranka nastopila samostojno. V glavnem bodo nastopile tri skupine: SLS, SKS in SDS. Te tri stranke bodo morale imenovati samo za ljubljansko skupščino okoli 165 kandidatov in ravno toliko namestnikov. Ker so narodni poslanci kot kandidati izključeni in ker je notorično dejstvo, da grozintelligence sploh ni v nobeni stranki, je nevarnost, da dobimo tako povprečne poslance, da bo ogroženo vsako dalekosežno delo oblastne skupščine. Zakaj ta povprečnost bo tako veliki balast, da je le malo upanja, da bi oblastna skupščina sklenila dobre uredbe. Narobe je največja nevarnost, da bo tudi demagogija odločevala tam, kjer bi smel imeti besedo samo hladen prevdarek.

Ljubljanska oblast pa bo imela prav poseben pomen in zato bodo morale biti njene uredbe prav posebno dobre. Kajti ljubljanska skupščina bo poleg zagrebške preizkušeni kamen za vrednost oblastnih skupščin. Delo ljubljanske skupščine bo merodajno za delo vseh ostalih skupščin in če bo delovala ljubljanska skupščina dobro, potem je sigurno, da se bodo samoupravne pravice naroda povsodi dvignile.

Še prav poseben pomen pa bo imela ljubljanska skupščina za slovenski narod. Če bo ljubljanska skupščina delovala slabo, potem ni niti misliti na kako avtonomijo Slovenije v gospodarskem oziru, ker bo slabo funkcioniranje ljubljanske oblasti tako silen argument tudi proti najmanjši avtonomiji, da se nje niti omeniti ne bo smelo.

In ravno v tem je bistvo vsega vprašanja. Dne 23. januarja izvoljena skupščina bo prva skupščina in zato bo od njenega prvega nastopa odvisna vsa njena nadaljna usoda. Če bo prvi nastop slab, potem se oblastna skupščina od tega udarca le težko opomore, če se bo sploh mogla. Dočim je sigurno, da bo njena sijajna bodočnost zagotovljena, če bo pomenil njen prvi nastop veliko osnovno glavnico.

Zato predlagamo strankam, da to uvažujejo in da mislijo na to, kako bi poslale v prvo oblastno skupščino samo najboljše ljudi in da bi šele v drugi vrsti mislili na svoje strankarske interese. Gremo celo dalje in stavimo čisto konkreten predlog. Gotovo število mandatov naj se depolitizira, to se pravi vse stranke naj izločijo gotovo število mandatov iz strankarske borbe. Ti mandati naj se dodelijo našim strokovnjakom, gospodarskim, finančnim, prosvetnim in zdravniškim. Zadostuje, če se depolitizira le malo mandatov, toda vsaj to bi se moralo poskrbeti, da bi imela skupščina za vsako panogo gospodarstva svojega strokovnjaka. Zakaj danes ne bo imela skupščina v oporo uradniškega aparata ko nekdanji deželni odbor, temveč ta aparat bo treba šele ustvariti.

Predlagamo to samo vsled tega, ker mislimo, da je v interesu vsega slovenskega naroda, če bo prva oblastna skupščina na višku svoje naloge. In predlagamo to, čeprav se zavedamo, da naše stranke nimajo dosti zmisla za take splošno narodne interese in da je zato malo upanja, da bo naš predlog sprejet. Ampak niti neuspeh nas ne more motiti, ker smo zadovoljni tudi s tem, da javnost na to misel opozorimo in da bo potem misel sama prodirala in uplivala na

HSS in oblastne volitve.

V vrstah HSS se pojavlja zelo veliko nerazpoloženje, da so oblastne volitve odrejane na dan 23. januarja in se podarja, da je bil sklep ministrskega sveta o razpisu volitev sprejet na neki poseben način brez zaslišanja ministrov HSS. Zato HSS ostro obsoja, da je vlada tako postopala in da se pred tem niso izvršila posebna predhodna dela. Naglašajo, da je zlasti bilo treba izvršiti organizacijo občinskih in srezkih samouprav in šele, ko se je to storilo in so se rešila vsa ta vprašanja, bi se moglo začeti z razpravljanjem in sklepanjem glede izvedbe oblastnih volitev. Razen tega je HSS vedno stala in tudi danes stoji na stališču, da je treba zakon o oblastnih skupščinah podvreči reviziji in da se oblasti vsaj v gotovi meri preustroje in sicer tako, da se karlovačka oblast pripoji zagrebški, a središče za primorsko-krajiško oblast naj bi bil Ogulin. Ker je pa ukaz o razpisu oblastnih volitev že podpisan, ni sedaj izgleda, da bi se to vprašanje dalo regulirati na drug način. HSS zastopa, ker je ukaz podpisan, stališče, da apel na narod nikdar ne škodi in ona bo zato pričela s potrebnimi pripravi in z agitacijo za oblastne volitve.

Sinoči se je s tem vprašanjem bavila tudi konferenca prvakov HSS v predsedstvi sobi HS kluba. Predavci so sinoči odpotovali v Zagreb, da obvesti o tem Stjepana Radića in tudi še o drugih aktualnih vprašanjih. Prihod Stjepana Radića v Beograd se pričakuje v dveh dneh. Tedaj se bo vedelo, kako je definitivno stališče HSS v tej stvari. Sinoči so se z istim vprašanjem bavili tudi člani HS kluba, ki so pretresali vsa aktualna vprašanja. Obsodilo se je, da se je sklep

o razpisu volitev sprejel na način, ki izgleda čisto nelojalen napram drugi stranki, ki tudi ni bila predhodno zaslišana. Vsekakor se zdi, da bo sledil protest HSS tudi še formalno.

ST. RADIĆ O OBLASTNIH VOLITVAH.

Zagreb, 24. nov. Stjepan Radić, ki se je včeraj povrnil s turneje po Bosni, se je udeležil včeraj seje vodstva stranke. Po seji je podal Radić novinarjem izjavo o svojem potovanju po Bosni. Zlasti je naglasil, da smatra za potrebno, da čim večkrat pojde v Bosno in da na vodila in nasvete ondodnih Hrvatov proti vsem nezakonitostim in krivicam, ki se tam dogajajo.

Kar se tiče oblastnih volitev, se strinja St. Radić popolnoma z interpelacijo poslanca Timotijevića, ki je tako stvarna, da po njej vladi Uzunovića, ako hoče biti ustavna, ne prostaja nič drugega, kakor da pri kralju umakne ukaz in da pojde v tej stvari po poti zakona in ustave ter narodnega sporazuma. V ostalem se zdi, da ukaza ni pripravila vlada, temveč Boža Maksimović. Ko se je v vladi razpravljalo o Maksimovićevem predlogu, so bili odsotni trije seljaški ministri dr. Krajač, dr. Šuperina in Pucelj, a dr. Šibenik je prišel, ko je bilo že vse gotovo. Političen položaj je enostaven in jase. Pašicevi so napravili in napravljajo cel niz prepadov proti Uzunoviću in HSS. Pomoči je lahko, ako predsednik vlade po svojem iskrenem in globokem umevanju narodnega sporazuma in narodnih potreb dobi potrebno delovno večino, koncentracijo vseh parlamentarnih sil, ki so za narodni sporazum in za parlamentarno delo.

Volitve se bodo vršile v redu, kakor je najavljeno. Kar se tiče izvedbe volitev samih, se doznava, da je bilo že govora v vladi o izrednih kreditih, ki se morajo votirati za te volitve. Vprašanje ni definitivno rešeno, a se smatra, da se bodo morali krediti vzeti iz proračuna za centralno upravo.

PAŠICEVCI NE NEHAJO S SABOTAŽO.

Beograd, 24. nov. Glede na vest o odreditvi skupne seje HSS in radikalnega kluba je izjavil narodni poslanec in predsednik odbora za likvidacijo agrarnih odnosov v Dalmaciji Komnenović novinarjem na njih vprašanje to-le: Meni ni o tem prav nič znanega. Pa tudi ne verujem v te vesti. Skupna konferenca s člani HSS v pogledu dalmat. agrarnih odnosov bi ne imela ne smisla in ne faktične vrednosti. Dalmatinski radikali poznajo stališče HSS, a mi poznamo njihovo. Zato je treba, da se vrši najprej seja našega kluba brez sodelovanja drugih, da moremo povedati našim tovarišem kaj bi mogli popustiti v pogledu zakonskega predloga o likvidaciji agrarnih odnosov v Dalmaciji.

Ta Komnenovićeva izjava je bila mnogo komentirana v polit. krogih, ker je znano, da je Komnenović pristaš pašicevcev in se tudi vidi, da Pašiceva skupina noče nehati s sabotžo.

ZNIZANJE DOKLAD NAČELNIKOM MINISTRSTEV.

Beograd 24. nov. Ministrstvo za promet je ponovno vzelo v pretres načrt o zmanjšanju doklad svojim načelnikom. Ta načrt je bil že prej izdelan, ali je bil vrnjen z mnogimi pripombami. Doklade se bodo zmanjšale skoro na polovico. Število načelnikov se za sedaj še ne bo zmanjšalo, čeprav se je tudi na to mislilo.

Italija organizirala vstajo v Albaniji.

Beograd, 24. novembra. Po vesteh, ki so prispele iz Albanije, so včeraj vstaška katoliška plemena severne Albanije potislila vladne oddelke nazaj in dospela dva kilometra daleč od Skadra. Ko je vlada videla nevarnost vstaje, je v strahu, da bi se vstaja ne razširila še na ostala plemena, poslala takoj močne vojaške čete pod vodstvom Molobega, bivšega prefekta policije v Skadru. Razvil se je ljut boj. Vladne čete so dobile obilno pomoč z mitraljezi in artilerijo. Vstaši so zapustili svoje položaje in se umaknili v gore in bodo pričeli gverilno vojno. Značilno je, da je bil ta poskus prevrata organiziran na italijanskem ozemlju, o čemur je mnogo dokazov.

V tukajšnjih diplomatskih krogih se smatra, da je ta pokret organizovala italijanska vlada proti Ahmed beg Zogu, ker je ta preko bivšega poslanika v Beogradu Zena bega in sedanjega ministra notranjih del delal na to, da se obnove prijateljski odnosi z Jugoslavijo, ki so bili skaljeni zaradi italofilske orientacije Ahmed begove.

TURČIJA ODKLONILA VOJAŠKO ZVEZO S SOVJETI.

London, 24. novembra. Angleški listi javljajo v svojih poročilih iz Carigrada, da so se na zadnjem sestanku v Odesi pojavile nekatere divergence med Čičerinom in Ruždi bejem. Turška vlada ni hotela povsem iti na roko Čičerinovim težnjam, zlasti ni hotela kompromitirati svoje pozicije proti zapadnim velesilam. Čičerin je ponudil Turčiji vojno zvezo, a Turčija ni pristala na to zaradi tega, ker bi sovjetska vojska ne mogla vzdržati kake večje vojne. Istotako se niso udeležili načrti Čičerina o širši vojaški zvezi, v kateri naj bi bila tudi Perzija in Afganistan, ker po mnenju Kemal paše obe ti državi nimata dovolj vojske.

ČIČERIN SE SESTANE Z MUSSOLINI-JEM.

Moskva, 24. nov. Komunistični listi prinašajo vest, da se bo Čičerin na svojem potovanju v Pariz ustavil v San Remu, da se sestane z Mussolinijem. Čičerin odpotuje, po službenih vesteh, v Francijo prihodnji teden. Na potu se ne bo oglasil v Berlinu, temveč se bo peljal direktno v Pariz. Izključeno pa ni, da ostane dva dni v Frankfurtu, kjer bo konzultiral zdravnike zaradi svojega zdravja.

Čičerin bo ostal v Parizu nekoliko dni, a potem pojde na francosko rivijero.

SPREMENBA POSLOVNIKA.

Beograd, 24. novembra. Včeraj popoldne je bila seja odbora za izpremembo člena 14. poslovnika.

Prvi je govoril minister Simonović, ki je obrazložil predložene izpremembe. Predlog ima tendenco, da omogoči vladi, da ima večino v odborih, ker sedaj nima večine v zakonodajnem odboru. Nato govori predsednik odbora Ljuba Popović, ki zagovarja izpremembe, a za njim radićevac Vojković, ki je tudi za predlog.

Dr. Aca Mijović, demokrat, je izjavil, da sprejema ta zakonski predlog v načelu, a bilo bi treba osnovati odbor za gospodarska vprašanja, ker finančni odbor ne zadošča. Simonović pravi, da se načelno strinja s predlogom Mijovića, a da ga ne more sprejeti brez predhodnega dogovora z vlado.

Druga anketa o načrtu bodoče železniške mreže v Sloveniji.

Včeraj ob 10. uri dopoldne se je vršila v prostorih Zbornice za trgovino, obrt in industrijo anketa, na kateri je tajnik zbornice g. Mohorič poročal o železniški konferenci v Beogradu.

Kakor smo že poročali, se je vršila prva anketa dne 11. novembra in se je na njej razpravljalo, kako stališče naj zavzamejo naši zastopniki na železniški konferenci dne 16. novembra v Beogradu.

Kakor prvo, tako je tudi včerajšnja anketa sklicala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo. Včerajšnje ankete so se poleg zastopnikov zbornice še udeležili zastopnik mariborskega vel. župana dr. Stare, zastopnik ljubljanskega vel. župana, zastopnik mestne občine ljubljanske dr. Riko Fux, zastopnik Zveze industrijcev, trgovskih gremijev, raznih štajerskih, dolenskih in notranjskih občin. Delavsko zbornico je zastopal g. ravnatelj Kopač, železniško direkcijo v Zagrebu inž. Klodič, železniško direkcijo v Ljubljani inž. Schneller, univerzo prof. Hrovat, Udrženje inženjerjev inž. Kavčič, Kmetijsko društvo inž. Lah, akcijski odbor Klodič-Hrovat-Kavčičevega projekta g. Lušin, akcijski odbor Musilovega projekta g. Ile, navzoč je bil vladni svetnik g. Župnek, ki je zastopal svoj posebni projekt zveze Slovenije z morjem.

Anketo je otvoril tajnik Zbornice dr. Windischer. Prvi govornik

g. Mohorič

je poročal o železniški konferenci v Beogradu. Tej železniški konferenci je bilo predloženih šest projektov o ureditvi železniške mreže v naši državi.

Prvi, takozvani **zvanični načrt**, ki so ga sestavili načelniki oddelka za novogradnje, trdi, da pomenjajo leta 1918 do 1926 prvo etapo v razvoju naših železnic. V tej etapi so se železnice le obnavljale in popravljale ter so bile zgrajene le krajše, nujno potrebne proge. Zanimiv je ta projekt radi tega, ker ne navaja za Slovenijo niti ene proge, ki jo je treba zgraditi in niti ene obstoječih prog, ki jo je potreba pretvoriti v progo, ki odgovarja svetovnemu prometu.

Časovno najstarejši **načrt Udrženja inženjerjev in arhitektov** je smatrali za protest proti zakonu o Balroevemu posojilu. Za Slovenijo predvideva ta načrt zvezo Kočevje z reško progo (v oklepaju: preko Broda-Moravice) ter zvezo Sent Janž-Sevnica. Projekt smatra slovensko in hrvatsko železniško omrežje za celoto.

O **načrtu inž. Vaskovića** je g. Mohorič poročal že na prvi anketi in se noče sedaj spuščati v podroben pretes tega načrta.

Načrt inž. Kuzmanovića, ki ga je smatrali za enega najbolj poklicanih avtoritet za ureditev vprašanja železniške mreže v naši državi, ne polaga toliko važnosti na Jadran, nego smatra, da je donavski basen naše glavno prometno težišče. Načrt ne predvideva rekonstrukcije postaje Zidani most ter zgraditev drugega tira na progi Zidani most—Zagreb, pač pa predlaga zvezo Slovenije z morjem preko Kočevja, Lokovega dola, Vrbovskega do Srbskega Moravice (Klodič-Hrovat-Kavčičeva prog) ter zvezo Krapina—Rogatec.

Načrt inž. Gjurića je zelo originalen. Ljubljano predvideva kot izredno važno križišče. Na predlaga nobenih večjih novih prog, nego le posamezne krajše zveze med že obstoječimi progami.

Inž. Farmakovsky je v svojem načrtu vzel za podlago precejšnjo komercialno vrednost starih in novih železnic. Za Slovenijo predvideva nove zveze Kočevje—Vrbovsko—Srpske Moravice, progo Straža—Sent Janž in Krapina—Rogatec. Dalje prihaja inž. Farmakovsky do zaključka, da bi se nove slovenske proge mnogo prej rentirale, kakor pa srbskanske. Tako bi se proga Kočevje—Lukovdol—Vrbovsko rentirala že v 10 letih, do čim bi se srbskanske proge rentirale šele v 20 do 50 letih. Številke govore absolutno za nas in je to eden najvažnejših argumentov za zgradbo novih prog v Sloveniji.

Nadalje omeni, da je v zadnjih dneh nastal nov projekt zveze Slovenije z morjem. To je **načrt vladnega svetnika g. Župneka**, ki projektira zvezo med Kočevjem, Čabrom in Delnicami. Tako imamo sedaj tri projekte: Klodič-Hrovat-Kavčičevega, Musilovega in Župnekovega.

Inž. Schneller na dolgo in široko razpravlja o raznih projektih državne železniške mreže. Vaskovičev načrt se mu zdi idealen in radikalen, toda neizvršljiv. Važno je, z ozirom na Slovenijo, vprašanje zveze Slovenije z reško progo: Pripomni, da takozvani **zvanični projekt** ne vodi računov o slovenskih potrebah. Glede zveze Kočevje z reško progo pripomni samo, da je ves zapadni del Hrvatske za Musilovo progo.

Inž. Klodič spomni nato inž. Schnellerja, da je to bolj stvar Slovencev, nego Hrvatov. G. Mohorič povdarja, da so bile v Sloveniji pred vojno železnice večinoma v privatnih rokah. To bi znal tudi Beograd izkoristiti in s postaviti na načelo, naj se graditev novih železnic v Sloveniji prepusti privatni inicijativi in bi se država udeleževala le s subvencijami. Nato moramo biti pripravljeni pri svoji argumentaciji. Načrt predvideva 12 milijard dinarjev za investicije. Teh 12 milijard dinarjev bi se krilo s posebnimi posojili. Nato naštevava razne točke slovenskega programa glede železniških investicij. To so: rekonstrukcija postaje Zidani most za direktno promet z Zagrebom, zgradbo drugega tira na progi Zidani most—Zagreb, nova zveza Krapina—Rogatec in Rogaska Slatina—Pragersko, proga Kamnik—Rečica ob Paki ter železniška zveza Slovenije z morjem, torej proga Sent Janž—Sevnica, Kočevje—Vrbovsko in Vinica—Lukovdol oziroma Kočevje—Straža in Kočevje—Brod Moravice.

Ravnatelj Avsenek, zahteva nato, da poda g. Mohorič poročilo o vsebini memoranduma, ki ga je ljubljanska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo predložila železniški

konferenci v Zagrebu ter želi informacije, ker se trdi, da imajo že v Zagrebu izdelan celoten projekt hrvatske in slovenske železniške mreže.

G. Mohorič poroča nato v vsebini memoranduma. Nove investicije naj se ne krijejo iz budžeta, iz katerega ni mogoče dobiti potrebnih kreditov, nego le iz izrednega posojila. Nato navaja zahteve memoranduma po zgoraj omenjenih progah.

Inž. Klodič

odgovori najprej na vprašanje g. Avseneka, da zagrebška zbornica še ni imela svoje v času po železniški konferenci v Beogradu. Zagrebška zbornica pa zahteva z ozirom na Slovenijo le zvezo Golubovac—Krapina in progo Bakar luka—Bakar postaja, poleg ostalega specifično hrvatskega železniškega programa. Vprašanje zveze Slovenije z morjem se prepusti Slovincem samim, da ga oni rešijo!

Nato pa izjavlja:

Da povem na kratko, kako gledam jaz na to stvar. V razpravo splošne mreže se ne spustim, ker spadam jaz pravzaprav togled v Zagreb. Torej naj mi je dovoljeno samo nekaj povedati glede zveze Slovenije z morjem.

Važno se komu zdi, da predlaga direkcija za novogradnje zvanično projekt mreže novih prog z datumom marca 1925, v katerem se nahaja proga Kočevje—Brod Moravice. Tega aparata pa g. Ilić, generalni direktor državnih železnic ni odobril in predlagal ministrstvu prometa, da ga naj ne osvohi. Da je direkcija za novogradnje to storila, Vam takoj razložim:

Znano je, da je odbor za progo Kočevje—Brod na Kupi—Brod Moravice dal trasirati po dr. Musilu to traso že leta 1920. S tem se je začela tudi agitacija za to stvar; ta agitacija ni prenehala tudi potem, ko je bil leta 1922 protiprojekt Kočevje—Stari trg—Vrbovsko sever že uzakonjen. Znano Vam je, da so hodile deputacije tudi po tem še v Beograd, ki so obhodile vse tamošnje osebnosti od g. Pašića pa do inž. v direkciji.

Seveda so ostali v Beogradu, ker vedo o naših železniških težnjah nekako toliko, kakor mi o macedonskih, popolnoma pod uplivo agitacije. Če tudi je nekim zaslužnim možem pri nas uspelo, da je začela direkcija leta 1923 trasirati vse variante zveze Slovenije z morjem, se vendar v Beogradu nikomur ni zdelo vredno, poglobiti se v stvar, tako močan je bil vpliv omenjene propagande. V jeseni 1924 so bila dela v terenu končana, ali zaradi preoblegla posla se projektov ni moglo toliko izdelati, ampak šele spomladi 1925. Računi o stroških pa so bili zaključeni šele začetkom 1926, in te končne podatke je Trgovska zbornica spomladi 1926 tudi uradno dobila.

Vidimo torej, da ko je direkcija za novogradnje podpisala marca 1925 dotični projekt nove mreže, niso mogli biti vpoštenevi še novi rezultati direkcije iz začetka leta 1926 in v projekt je prišla enostavna proga Kočevje—Brod Moravice radi okolnosti, ki sem jih že omenil. Kar se udrženja inž. in arhitekt, datira njih projekt celo iz leta 1922, torej o operatu direkcije ni bilo takrat še govora. Ali Udrženje je bilo še bolj previdno, ker predlaga le progo Kočevje—Sušaska železnica, Brod Moravice se postavlja le v oklepaju. Sploh je večina konferenci predloženih projektov zastarela in stvar konference bode, vnesti v nje novejšo vidike.

Iz teh razlogov ne pripisujem uradnem projektu mreže, kar se tiče zveze Slovenije z morjem, posebne važnosti. Da so ta moja izvajanja resnična, dokazuje pa projekt merodajne osebe direktorja Direkcije za novogradnje inž. Kuzmanovića, datiran od avgusta 1926, v katerem predlaga on na podlagi takrat že izdelanega operata zvezo Kočevje—Stari trg—(Vrbovsko)—Srpske Moravice. Ni tajnosti, da tudi druga merodajna oseba direkcije, namreč načelnik za trasiranje inž. Gjurić danes z ozirom na izvršene operate absolutno ni za progo Kočevje—Brod Moravice, akoravno ima v tem vprašanju svoje posebne nazore.

Sploh pa, kar se vseh teh šest projektov tiče, ki so bili predloženi konferenci v Beogradu v pretes, ne morejo biti odločilni. Oni so le podlaga in konferenca je popolnoma samostojna ter ima pravico, ako hoče, priporočiti kaj popolnoma drugega, recimo sedmo mrežo. Milim torej, da moramo tukaj sami odločiti, ne glede na to, kar je inž. Vaskovič ali kdo drugi pisal.

Sedaj še nekoliko besedi pro domo. Ne bom zopet navajal prednosti in neugodnosti konkurenčnih tras. Povedal sem že to dostikrat. Vsakega, ki je član konference v Beogradu, prosim naj prečita moje tozadevno brošuro »Železniška zveza Slovenije z Sušaskom« (iz leta 1926), ker je to enostavno njegova dolžnost z ozirom na odgovornost, ki jo bo vsak član te konference nosil. Moje knjige ne čitajo, to je zelo po ceni način argumentacije, ali dopusten ni! — Nevaren teren izpod Broda Moravice, strahovito visoki gradbeni stroški, nemogoče priključek v ogibalšču Brod Moravice itd. govornijo proti gradbi te proge.

Mi inženjerji smo enega mnenja z geologi, da je gradba te proge skrajno riskantna in s tem se strinjajo tudi hrvatski inženjerji, ki imajo v te stvari vpogled. Ne vem, mogoče bi hotel prevzeti g. kolega Schneller odgovornost za zgradbo te proge, ali zavidal bi ga za to odgovornost? Sicer pa bi ja osebo privoščil onim, ki so za progo na Brod Moravice, da bi se gradila. Preglavitve, počežke, nadstroški bi začeli takoj, za železniško gradbeno vedo bi pa bil to klasičen primer, kje da se ne sme graditi! Bil sem član komisije za pregledovanje spodletle gradbe železnice Topčider—Mala Krsna in morali smo tam poiskati vzroke in krivice za to. A slučaj na Brod Moravice bi bil to mnogo nevarnejši.

Da rekapituliram: Vaskovič predlaga Ko-

čevje—Brod Moravice, ker službeni operati projekti zveze Slovenije z morjem takrat niso še eksistirali; istotako je zastarel službeni predlog direkcije za novogradnje, ki ga tudi generalna direkcija ni odobrila. Istotako je zastarelo mnenje Udrženja, inženjerjev, ki predlaga za sušasko in bolj vestno le zvezo Kočevje s sušasko progo. Milenković vleče bolj na progo Kočevje—Vrbovsko, a merodajni direktor Kuzmanović in načelnik trasiranja so odločno za progo Kočevje—Vrbovsko.

Ne vidim potrebe, da bi se dalo danes kake nove izjave. Mislim, da isti, ki so se kot zastopniki dotičnih korporacij že izjavili zadnjič za Kočevje in Črnomelj na Lukov dol Srpske Moravice nimajo nobenega razloga premisliti se!

Ako sprejmemo progo Kočevje in Črnomelj—Lukov dol—Srpske Moravice, ne moremo vzeti v program tudi Straža—Kočevje, ker tvorijo proga Črnomelj—Lukov dol boljše zvezo vzhodnega dela Slovenije z morjem. Ta stane namreč samo 86 milijonov dinarjev, a proga Straža—Kočevje 129 milijonov dinarjev, a dvig vlakov je po tej zadnji progi za 8 metrov večji, daljša Maribor do morja pa za 20 km večja. Obeh povprečnih zvez gotovo ne bomo dosegli, to je jasno, torej moramo se pač odreči zvezi Straža—Kočevje in ostati pri zvezi Črnomelj—Lukov dol. Sploh pa je zveza Kočevje in Črnomelj—Lukov dol—Srpske Moravice ena sama celota, ki se ne sme raztrgati in katere ne potrebuje tudi nobenih dodatkov.

V prilog terena, po katerem bi šla Klodič-Hrovat-Kavčičeva proga, so se izrekli mnogi geologi in inženjerji svetovnega slovesa. Prav nasprotno pa trdijo o terenu Musilove proge, ki je ves plavovit. Cele mase zemlje se premikajo v tem ozemlju, kar je slučaj tudi na progi od Brod Moravice dalje.

Inž. Schneller ugovarja proti argumentu, da je Musilova proga projektirana po plavovitem terenu. Na tem ozemlju ni nikake plavovitosti, saj delniška železnica obstoji že nad štirideset let in vendar ni bilo ničesar čuti o taki plavovitosti, razen v zadnjem času. Sem zato, da se železnica ne sme graditi v plavovitem terenu, ugovori pa naj se poprej, če sploh tam »Ruischieren« obstoji!

Univ. prof. inž. Hrovat

ovrže z neoporekljivimi dokazi vse ugovore inž. Schnellerja: »Plavovitost terena se je že prej tam ugotovila. Že pred zidavo železnice so ugotovili to madžarski geologi, zato, da je tam plavovitost terena govore načrti in celi kupi uradnih aktov v Zagrebu, zato govore vse geološke karte. Plavovitost terena je bila pri Delnicah sicer sanirana, toda ta sanacija je ravno letos odpovedala. Sanacija plavovitosti pri Musilovi progi pa bi veljala nedogledne zneske. Da je tamkajšnji teren plavovit so izjavili tudi številni znanstveniki iz Nemčije in od drugod.

Inž. Klodič

čita iz »Tehničnega lista« br. 23 in 24, leta 1924, članek »Karlovacka—Riječka železnica 1873—1923«, v katerem je napisal g. inž. Stjepan Savić, Nossan, Zagreb in sicer odstavek »Popuzine«, v katerem je obširno poročal, kako velike tehnične težkoče so bile pri gradnji Karlovacko—Riječke pruge radi plavovitosti terena v predelu od Brod Moravice do Delnic. Dobesedno pravi g. inž. Savić Nossan: »Te su popuzine nastupile već za vrijeme gradnje u velikom opsegu, i one su kroz minulih 50 prometnih godina zadavale železniškoj upravi teških briga te ugrožavaju još i danes sigurnost pruge i prouzročuju velike troškove održavanja«.

Čudim se, da more človek od prometa sploh še zagovarjati tako nemogoč projekt, kot je Musilov?

Politične vesti.

— Radićevci za oblastne volitve. Včerajšnje »Jutro« in tudi drugi listi so poročali, da se je izrazil St. Radić proti oblastnim volitvam, ki da jih bi za vsako ceno preprečil. Vest je popolnoma neresnična. To jasno sledi iz izjave Pavla Radića, ki je izjavil: Kar se tiče volitev za oblastne samouprave, ali za kakršne koli volitve, nam je čisto vseeno. Sklep vlade (da se oblastne volitve razpišejo) je sklep vlade in s tem je stvar odločena. Mi s svoje strani smo samo svetovali, kako naj se volitve izvedejo in to v tem zmislu: Trdim, da gre politika sporazuma za tem, da se razmere normalizirajo, da se ublaže nastopajoče in da se izenačijo zakoni. Izenačenje zakonov pa je treba izvesti po gotovem načrtu in potrebah življenja, ker bi se drugače moglo zgoditi, da bi prišel filius ante patrem (sin pred očetom). Ni nam demokracija samo teorija, temveč življenska potreba. Zaradi vsega tega smo zahtevali, da se najprej sprejme občinski zakon in izvedejo občinske volitve, da se na ta način zgradi samouprava od spodaj gori, ne pa narobe. Je sicer mogoče, da je zakon o vrhovni upravi prilagojen kompetenci in nalogam oblastnih samouprav, toda težko si je misliti, da bi pred enotno izvedbo občinske organizacije in izenačenja davkov prišlo do pravilnega razmerja med občinami in oblastnimi samoupravami. Tako bomo zopet imeli neenakost v izvedbi zakona in vsled tega tudi razne efekte. Sama organizacija oblasti je v vsakem oziru izvedena proti Hrvatim in njih razvoju. Ker kako bi mogel drugače priti Kastav pod Ljubljano, Krk pa pod Split. Toda o tem drugič. S političnega stališča pa so nam oblastne volitve, kakor sploh vse volitve dobrodošle. — Vest, da bi bil St. Radić proti oblastnim volitvam, je torej čisto napačna in menda iznišljena samo zato, da bi se moglo govoriti, kako da se radićevci boje volitev.

— Pribičević proti radikalom in obratno. Lepa sloga med samostojnimi demokraciji in radikalni je končana in bivši zavezniki so si hudo v laseh. Radikalni so Pribičeviću neusmiljeno razbili šoh v Črepaji in nato ga še spremili z zasmejujočimi smrtnimi koračnicami s shoda. G. Pribičević je vsled tega zelo hud in pravi, da o pašicevcih noče nič več slišati. Ljudem, ki razganjajo shode nacionalnih ljudi z Nemci in Rumuni, ne more dati več niti roke. — Nasprotje je torej popolno in vsi »prijatelji« samostojne demokratske stranke se zadovoljno mizajo. Edino spasonosni »nacionalni« blok je bil po zvokih žalostnih nemških godb položen v Črepaji v grob. — Jugoslavija se ni podrla. In ne bo se podrla niti tedaj, če bo SDS še par let v opoziciji in se zaman skušala približati demokratski zajednici, ker se radikalom več ne more.

— Seja skupštine se je začela z običajno polurno zamudo. Najprej je zahteval posl. Vilder, da se zabeleži, da ni hotel predsednik skupštine dati besede posl. Jovi Markoviću. Večina je ta predlog odklonila. Nato je zahteval posl. Zanić, da se pripuste novinarji tudi k sejam finančnega odbora. Tudi ta predlog je vladna večina odklonila, kar čisto gotovo ni pravilno. Nato je utemeljeval sam. dem. Bošković svoj nujni predlog v zaščito zborovalne svobode. Obširno je govoril o dogodkih v Črepaji ter napadel razne srezke načelnike. Odgovarjal mu je posl. rad. Suvočević, ki se je z Boškovićem tako rad. Suvočević v Črepaji. Ko je govoril še Pribičević, je bila seja skupštine zaključena.

— Italijani koncentrirajo čete na francoski meji? Direktor francoskega fašistovskega glasila »Action française« Maurines poroča, da koncentrirajo Italijani na francoski meji močne čete. Tudi je sam videl, kako grade italijanske tehnične čete z mrzlično naglico česte k francoski meji. Pariški »Temps« pozivlja zato vlado, da takoj ukrene vse potrebno, da bo francoska meja v vsakem oziru zasigurana. Samo takojšnja, enačena in odločna obramba more rešiti Nizzo, zaključuje list svoj apel.

— Prve deportacije v Italijo. Nove policijske odredbe so pričeli fašisti že uveljavljati. Tako se poroča iz Viareggia, da bodo šest oseb deportirali v drug kraj. Med njimi sta bivši komunistični poslanec Salvatori in bivši liberalni poslanec Benedetti. Vseh šest oseb je že aretiranih.

— Italijanska pomoč nadvojvodi Albrehtu. Kakor smo že poročali, je odpoval nadvoj-

inž. Schneller ugovarja proti dokazovanju inž. Klodiča glede proge Kočevje—Lukov dol—Srpske Moravice in izjavlja: »Ne verujem, da bi Musilova proga toliko veljala!«

Vladni svetnik Župnek zagovarja svoj poseben in šele pred par dnevi obelodanjeni načrt o zvezi Kočevja preko Čabra na Delnice, ki je sicer iz lokalnega stališča prav umesten, ne more pa vzdržati argumentacije Klodič-Hrovat-Kavčičevega projekta.

Dr. Stare, zastopnik mariborske oblasti naglašava potrebo vivalnih prog v posebnem oziru na Stajersko ter vztraja pri izjavi podani na prejšnji anketi. Protestira proti nameri, da bi se prvotni načrti progi Pragersko—Kotoriba in Maribor—Dravograd potisnili na stopnjo tretjerazrednih prog.

Gospod gen. ravn. TPD Skubec je mnenja, da se tehnički še niso zjedini, kakor tudi gospodarski krogi ne, proti čemur pa so navzoči odločno ugovarjali. Predlaga kot arbitre za končno določitev železniške zveze Slovenije z morjem — tri tehnike in tri gospodarske strokovnjake.

Proti temu predlaga inž. Klodič komisijo treh inozemskih strokovnjakov; kar je bilo precej simpatično sprejeto, toda je moralo pasti v vodo radi pomanjkanja sredstev za kritje komisijskih stroškov.

Dr. Fermeje je govoril v misliji zastopstva interesov Pujskega okraja. Pridružil se je večinoma mnenju dr. Stareta.

Za tem je govoril

g. Anton Lušin

ki je izvajal, da prehaja že vsa zadeva v smešnost ter da je tekom šestih let že toliko dozorela, da je danes povsem jasno, katere zveza z morjem je edino možna. Interesi vse Slovenije govore za Klodič-Hrovat-Kavčičovo skupno progo. Preko te proge bi šel tudi velik del srednjeevropskega prometa in zato zahtevamo prvotno glavno tranzitno progo in ne take, kakor nam jo nudi Beograd, namreč progo tretjega razreda.

V svojih nadaljnjih izjavah naglašava g. Lušin, da je v strokovnjakem oziru zveza Slovenije z morjem najbolj proučena in to po naših, domačih železniško gradbenih strokovnjakih g. Klodiču, Hrovatu in Kavčiču, ki so kot slovenski hoteli dati svoji ožji domovini podlago bodočemu slovenskemu gospodarskemu vsestranskemu razvoju in napredku.

Tudi pridobitni krogi Slovenije so se po svoji ogromni večini že zdavnaj izrekli za Klodič-Hrovat-Kavčičev projekt, radi česar pod nikakim pogojem ne dovoljuje iskati novih forumov za odločitev, katere zveza z morjem naj obvelja.

Podlaga, da se že danes enotno in jasno odobri Klodič-Hrovat-Kavčičev projekt, ker o slovenski zvezi z morjem naj odločajo Slovenci, tako da bodo slovenski delegati ožega odbora za železniško mrežo kraljevine SHS v Beogradu enotno glasovali za edino pravilno rešitev zveze Slovenije z morjem, to je za istočasno zvezo Kočevja in Črnomelja preko Lukov dola na Srpske Moravice.

G. Mohorič je izjavil, da se vrši v začetku decembra še ena seja ter konstatira, da se je na seji soglasno pridrilo za gradnjo vseh novih prog. Sporno je bilo le podaljšanje dolenskih železnic, v katerega rešitev predlaga.

G. univ. prof. inž. Hrovat predlaga, naj se odpotuje v teren en geolog iz Slovenije in en hrvatski. Na podlagi tega se je sporazumno določilo, da se naprosi zato univ. prof. dr. Hinterlechnerja iz Slovenije in univ. prof. dr. Koča iz Zagreba.

Nato je g. Mohorič zaključil štiri ure trajajočo anketo.

Dnevne vesti.

KDAJ BOMO TUDI MI TAKO GOVORILI.

Vodo Albreht v Rim, da si izprosi pomoč Mussolinija pri svoji kandidaturi na madžarski prestol. Obenem se misli nadvojvoda Albreht zaročiti z italijansko princezino Giovanno, da si tako še bolj zagotovi pomoč Italije. Rumunski načrti s princezino Ileanu in njeno poroko z nadvojvodo Albrehtom so torej padli v vodo.

— Socialistična konferenca v Luksemburgu je bila v ponedeljek zaključena. Doseženo je bilo popolno soglasje in je bila resolucija soglasno sprejeta. Uvodoma poudarjajo zastopniki francoskih, angleških, belgijskih in nemških socialistov, da so socialistične stranke vedno delovale za zблиžanje in sporazum narodov. Pritisk socialističnih strank je bistveno pripomogel, da je prišlo do londonskega sestanka in pozneje do Dawesovega načrta, Locarna in Thoiryja. Sedaj je nastala potreba, da socialisti znova pritisejo na vladno, da doseže politika miru nov napredek. Treba odstraniti vse stvari, ki bi mogle izzvati konflikte med narodi. Zlasti opozarja resolucija v tem oziru na fosistično nevarnost, proti kateri mora socialistična internacionala z vso silo nadaljevati boj. Socialisti zahtevajo, da se čim prej odpravi vojaška zasedba nemškega ozemlja, toda pod pogojem, da bo zadovoljivo rešeno razorožitevno vprašanje. Mesto vojaške kontrole naj vpele v Nemčiji samo civilna kontrola, ki naj tudi zadovoljivo reši sparsko vprašanje. Končno treba zadovoljivo rešiti reparacijsko vprašanje, ko tudi vprašanje vojnih dolgov. Socialistične stranke ne smejo prepustiti vodstva novih gospodarskih tvorb velekapitalizmu. Končno spominja resolucija na potrebo, da bo washingtonski dogovor o osamurniku čimprej povsod ratificiran. — Nemški socialisti so prišli z dalekosežnejšimi zahtevami, pa so končno morali pristati na korekture zavezniških socialistov, zlasti še, ko so bile te nad vse liberalne.

— Madžarske volitve. Pred vojno so bile znane madžarske volitve kot vzor potvornosti in nasilnih volitev, ki je zato morala avstrijska vojska redno delati mir na Madžarskem. Vse kaže, da bo grof Bethlen tudi tukaj slaboznan specialitet predvojne Madžarske ohraniti in Madžarsko proslaviti ne samo s falsifikatorskimi aferami temveč tudi z vzorno terorističnimi volitvami. V sedanjem volivnem boju se namreč ne dovoljujejo opoziciji nobeni shodi. Z najboljši ničevimi argumenti se opozicijski shodi prepovedujejo in rekord je v tem oziru dosegel policijski šef v Debreczinu, ki je shode prepovedal iz oziroma na javno značnost, ker bi se mogle česte onesnažiti. Zmaga policijskega aparata je pri takih razmerah seveda sigurna, a prav tako je sigurno podan dokaz, da nima Madžarska prav nobene pravice zahtevati, da odredi druge izpode nemadžarskega jarma. Kje za boga pa je narod bolj pod jarmom kot na Madžarskem!

— Kitajski generali Čangsolin, Vupejtu in Sunčuanfang so sklenili zvezo proti kantonski armadi in armadi generala Fenga. Kitajski generali imajo jakoli pol milijona mož in upajo, da bodo s svojo vojsko popolnoma premagali kantonske čete. Pripravljajo tudi velike operacije svojega bojnega brodograditeljskega podjetja, ki ga imajo v Janghe-kiangu. Več ko dvomljivo pa je, če se bodo načrti kitajskih generalov tudi posredili, ker ima kantonska armada močno oporo v kitajskem narodu ki vidi v omenjenih treh kitajskih generalih samo plačance tujih sil.

V torek 30. novembra ob 8. zvečer

telovadna akademija

Ijubljanskih sokolskih društev
v dvorani „Union“.

KRATKE VESTI.

Za novega poljskega poslanika v Rimu je imenovan Roman Knoll, bivši poljski poslanik v Moskvi in Angori.

Revizijo vseh učiteljev in profesorjev v Italiji je odredil italijanski prosvetni minister. Nevarnost je, da bodo vsled te revizije naši Primorci izgubili zadnje slovenske učitelje.

Katoliški Miriditi v severni Albaniji so se po še nepotrjenih vestih uprli vladi Ahmed Zoge in pognali vse lokalne oblasti. Bajke korakajo na Tirano.

Sestava nove grške vlade je prevzel Kafandariou.

Italijanska vojna mornarica je dobila dve novi podmornici, od katerih ima vsaka 825 ton obsega.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE.

Sreda, 24. nov. ob 20. »Ljubezen«. Premijera. Gostovanje ge. Witrova, gg. Rogoza in Šesta.

Četrtek, 25. nov. ob 20. »Miss Hobbs« — Red B. — Zadnjič v sezoni.

Petek, 26. nov. — Zaprt.

Sobota, 27. nov. ob 20. »Lepa Helena« — Red A.

Nedelja, 28. nov. ob 20. »Grafica Marica«.

Trije ljubljanski gosti v mariborski drami. Da napravi repertoar čimbolj pester in zanimiv, se je uprava mariborskega gledališča odločila, da pozove odlične ljubljanske igralce go. Wintrovo in gg. Šesta in Rogoza, da gostujejo v glavnih vlogah v Wildgansovi tragediji »Ljubezen«, katere se vzporedi v režiji g. prot. Šesta v sredo, 24. novembra. Razven imenovanih gostov nastopijo še ga. Bukšekova in Savinova, gg. Kraljeva in Starčeva ter g. Zeleznik. Vkljub velikim izdatkom veljajo samo nekoliko povišane cene, da se omogoči obisk čim širšim slojem. Ker je pričakovati zelo veliko zanimanje, se vrši premijera izven abonmana (beli bloki veljajo). Predstava je mladini neprimerna.

Pred vojno so se vedno vršile tekme telegrafistov in prva taka tekma je bila v Com. Sedaj je italijanska vlada povabila mednarodno takmičstvo poštnih, telegrafskih in telefonskih uslužbencev, da priredi letos slinčno tekmo v Italiji.

Takmičstvo pa je odgovorilo na to povabilo z okrožnico, v kateri poziva vse naše člane, da se niti eden ne udeleži te tekme, kajti vlada, ki je vzela poštnih uslužbencev vse pravice, ne more računati na nobeno sodelovanje poštnih uslužbencev pri mednarodni brzjavni tekmi.

Dobra in zaslužena je ta lekcija g. Mussoliniju.

Samo kedar bomo dali tudi mi slinčno lekcijo?

Morda bi odgovoril na to g. Ninčič?

— Uradniška imenovanja. V finančnem zakonu za budžetno leto 1927-28 je sprejeta določba, da se ne smejo odslej ustvarjati nobena uradniška mesta niti nastavljeni nobeni državni uslužbenci, dokler se ne dovolijo zakonitimi potomi za to potrebni krediti, v kolikor niso predvideni v budžetu.

— V prosvetne ministrstvu je podpisan večji ukaz oimenovanju, premestitvi in vpo-kojitvi direktorjev in profesorjev srednjih šol. V poštev pride okoli 100 oseb.

— Kongres jugoslovenskih tehnikov se vrši dne 13. in 14. decembra v Ljubljani. Kongres bo razpravljal v prvi vrsti o zakonskem načrtu glede organizacije tehniških fakultet.

— Državni praznik. Prosvetno ministrstvo je naročilo vsem šolam, da se ima državni praznik dne 1. decembra proslaviti s primer-nimi predavanji o državnem ujedinjenju.

— Prestop iz četrtega gimnazijskega razreda v petega. V novi finančni zakon je sprejeta določba, s katero se uklinjajo vse remi-niscence na takozvano »malo maturo«. Od-slej naj bi bili sprejeti dijaki ki so absolvirali četrty gimnazijski razred z uspehom brez na-daljšega v peti razred.

— Dijške ugodnosti. Ker se je na beo-grajski univerzi čisto dogajalo, da so se vpisavali dijaki, potem ko so absolvirali že to ali ono fakulteto, na kakšno drugo, ne v na-menu, da bi bili študirali, temveč, da bi bili deležni raznih dijaških ugodnosti, specijelno podpor iz fonda za siromašne dijaške, je od-vzel takim slušateljem rektorat pravico, da bi fungirali kot člani dijaških društev ter odredila, da je pripomniti v vsakem doku-mentu, ki se jim izda, da so absolvirani dijaki.

— Večerni vlak ob nedeljah in praznikih iz Kamnika. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani je meseca oktobra t. l. napravilo na direk-ciji državnih železnic v Ljubljani proš-njo, naj vozi večerni turistovski vlak ob ne-deljah in praznikih iz Kamnika tudi v zim-skem času. — Na to prošnjo je prejel od di-rekcije drž. železnice sledeči odgovor: Z ozi-rom na tamkajšnje vlogo od 7. oktobra t. l. glede prometa večernega turistovskega vlaka ob nedeljah in praznikih iz Kamnika v Ljub-ljano, se obveščate, da se je vloga odstopila Generalni direkciji državnih železnic v Beo-gradu v odločitev. — Na podlagi tega je ge-neralna direkcija pooblastila podpisano di-rekcijo, da sme vpeljati imenovani vlak od slučaja, ako so podani pogoji za gojenje zimskega sporta in ako se prijavijo za vlak dovoljno številni izletniki. Vlak je tre-ba vsakokrat posebej naročiti pri direkciji vsaj dva dni prej in prijaviti približno število udeležencev. Direkcija bo v vsakem slučaju zainteresirala tudi širšo publiko za ta vlak potom dnevnega časopisja. — Slovensko pla-ninsko društvo prosi torej vse turiste, zimske športnike in ostalo občinstvo, ki misli ta vlak uporabljati, da se vsakokrat do četrtka v obilnem številu oglasi v njegovi pisarni, Selenburgova ulica 7-II. (hiša Jadranske ban-ke) in tako osigura vlak.

— Častno odlikovanje slovenskega kmetij-skega strokovnjaka. V svoji slavnostni seji povodom državnega praznika Narodnega osvobo-đenja, dne 28. oktobra t. l., je »Češko-slovaška akademija kmetijskih znanosti v Pragi« imenovala kmetijskega svetnika in ravnatelja drž. kmetijske šole na Grmu g. Bohuslava Skaličeviča za njegove izredne za-sluge na polju kmetijstva, zlasti pa vino-gradništva in kmetijskega šolstva ter kmetij-ske literature svojim dopisujočim članom. To odlikovanje je prav častno in služi lahko slovenskim kmetijskim strokovnjakom v po-nos. Odlikovancu pa naše iskrene čestitke.

— Bernard Shaw in Noblova nagrada. Ber-nard Shaw je poslal kraljevi švedski akade-miji dopis, v katerem izraža svojo zahvalo za podelitev Noblove nagrade. Na denarno darilo, ki je združeno z nagrado je renonsiral z motivacijo, da mu nesejo njegova dela in predavanja več kot rabi za svoje potrebe. De-nar naj se naloži, obrestni pa vporablja za pospeševanje literarnih in umetniških odno-sajev med Švedsko in Anglijo. Shaw obžaluje končno, da je švedska književnost vsled po-manjkanja kapitala za prevode v inozemstvu premalo znana.

— Samomor v kinu. Te dni je izvršil v ne-kem pariškem kinu delavec Edvard Chal-leuche samomor. Ko je kupoval vstopnico, je dejal prisotnemu policijskemu stražniku, da se bo v kinu ustrelil, ker ga je zapustila že-na, da pa hoče videti še preje kinematografsko predstavo. Stražnik je mislil, da se mož

šali, zato ni polagal na njegove besede nobe-ne važnosti.

— Poneveril 500.000 frankov, nato pa iz-vršil samomor. Italijan Anton Musso je po-neveril svojemu šefu v Parizu 500.000 fran-kov ter pobegnil. Te dni je bila pariška poli-cija obveščena, da je izvršil samomor, potem ko je bil ves denar deloma potrošil v veseli družbi, deloma pa zaigral na konjskih dir-kah.

— S pestjo ubil policajca. Te dni je prišlo v neki pariški ulici med dvema mladima člo-vekom do hudega pretepa. Slučajno je prišel mimo službojoči stražnik, ki je pretepača raz-dvojil. Nato se je vrgel eden od njiju nanj ter ga sunil tako močno s pestjo v trebuh, da je kmalu nato umrl.

— Obrtniški koledar za leto 1927. Te dni je izšel v zalogi Zveze obrtnih zadrug v Ljub-ljani »Obrtniški koledar« za leto 1927 z jako pestro in zanimivo vsebino. Poleg uradnih podatkov, ki so potrebni vsakemu obrtniku, prinaša koledar pregledno tabelo o neposred-nih davkih in državnih pribitkih v Sloveniji, lestvico za dohodnino in pa tabelo o prispev-kih za delavsko zavarovanje, nekatera naj-važnejša določila iz obrtnega reda, najvažnej-še pristojbine, kolkovine in takse in mnogo druge zanimive vsebine. Cena koledarja je s poštnino vred 12 Din in se naroča pri Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani.

Obleke lastnega izdelka

Vam nudi najceneje
JOS. ROJINA, Ljubljana
Aleksandrova c. 3.

Ljubljana.

1— Predavanje v društvu »Pravniki«. Opo-zarja se še enkrat na predavanje, ki se vrši v četrtek, dne 25. novembra 1926 ob 18. uri popoldne v sodni palači, dvorana št. 79. Pre-daval bo g. univ. prof. dr. Milan Šterlj: »O najnovejšem načrtu za edinstven menični za-kon« (ne »trgovinski« kakor zadnjič navede-no). Temu predavanju bo sledil v prihodnjih dneh še referat o načrtu čekovnega zakona.

1— Ljubljanski Sokol opozarja svoje član-stvo na nadaljevanje predavanja brata Savez-nega načelnika dr. Viktora Murnika »O sokol-ski ideji«, ki bo v četrtek 25. t. m. ob 8. zve-čer v sejni dvorani.

1— Ženski Pokret v Ljubljani priredi prvo javno predavanje v nedeljo 28. novembra ob 10. uri popoldne v zborniški dvorani univer-ze. Predava dr. Ksenija Atanasijević, docent filozofske fakultete beograjske univerze, o temi: »Ibensenove feministične koncepcije«. — Vstopnine ni, samo dobrovoljni prispevki za kritje stroškov. Ženski Pokret upa, da se bo udeležilo predavanja vse ljubljansko občin-stvo, ki ima smisla za sodobna, aktualna vprašanja. Zlasti pa pričakuje od ljubljanskega ženstva, da bo izkazalo z veliko udelež-bo svoje spoštovanje in priznanje tako odlič-ni predstavnici vede in feminističnega giba-nja.

1— Društvo za raziskavanje jam opozarja vse prijatelje narave na predavanje g. dr. V. Bohinca »O podzemskem svetu« (s skioptič-nimi slikami), ki se vrši danes dne 24. t. m. ob tri četrt 19. uri (po društvenem obnem zboru) v univerzitetni predavalnici št. 90, (Dvorec, I. nadstr. desno). Vstop prost.

1— Italijanski zrakovplov v Šiški. V Spod-nji Šiški je moral večerjati pristati italijanski zrakovplov, ki se je pred dnevi spustil v Met-liko na fla. Ob povratku mu je zmanjkalo bencina, ki si ga je preskrbel v Šiški, nakar je nemoteno odplul v Italijo.

1— Petros v Ljubljani. Včeraj ob 18. uri so se Ljubljancem zopet začeli lasje. Ljub-ljano je namreč pretresel daljši, tri sekunde trajajoči potresni sunek, ki pa ni napravil nikake škode, razen eventualnih živčnih raz-burjenj pri nekaterih nervoznejših ljubljancih.

1— Vlomi in tatvine v Ljubljani. Glede vloma v trgovino Kambič, o katerem smo včeraj poročali, je policija naknadno ugotovi-la, da je storilec odnesel likerjev, slaščic, čokolade in konzerv za 3119 Din. Vloma je osumljen neki mož, ki je bil pred kratkim za hlapca pri Kambičevih. — V hlev Figov-čeve gostilne je neznanec prignal kravo sumljivega izvora. Krava je zelo izmučena in ne more niti vstati. Sumi se, da je fantalin kravo kje ukradel. — V mizararsko delavnico gostilničarja Pelca v Kolesjski ulici je vlo-mil neznan vlomilec in odnesel za 232 Din raznega mizararskega orodja. Tatvine je osum-ljen neki bivši Pelčev delavec.

1— Policijska kronika. Policija je aretirala dve vlačugi, ki sta ušli iz oddelka za spolne bolezni v deželni bolnici, dalje dve osebi radi tatvine, eno radi beračenja, dve radi nedostojnega vednja. Poročila navajajo 3 tat-vine, 1 ogrožanje telesne varnosti, 2 prepira, 6 pijanosti in razgrajanj, 1 prestopok tiskov-nega zakona, 9 cestnih prestopkov, 4 pre-stopke pasjega kontumaca in 1 obdolžitev poneverbe.

Maribor.

m— Zimsko porotno zasedanje se prične dne 9. decembra. Razpianih je doslej pet slu-

čajev: 9. decembra, 1. Ivan Pečovnik, umor, zastopa dr. Novk; 2. Marko Šuštar, tatvina, zastopa dr. Tero Müller; 3. 10. dec. Marko in Vinko Ivanuša, Marija Nemec in Ana Ter-stenjaj, umor, zastopa dr. Tomšič, dr. Maca-rol, dr. Jurič, dr. Lašič; 4. 11. dec. Josip Ko-rošec, uboj, zastopa dr. Lipold; 5. Ilhomir Milošević, poneverba.

m— Trstenjakova umetnostna razstava bo otvorjena 27. decembra t. l. v veliki kazinski dvorani.

Ljubljanska porota.

Včeraj se je zasedanje ljubljanske porote nadaljevalo. Prva razprava se je vršila proti državnemu funkcionarju.

konjederer Vinku Znidaršiču.

doma iz Leskoveca pri Krškem. Konjederer Vinko Znidaršič je opravljal v logaškem okraju od oktobra 1925 do januarja 1926 sa-nitarno službo, to se pravi, lovil je razne cučke in mucke, ki so se potepali okoli brez oblastvene dovolje in brez potrebne markice. Če pa je bilo kakšni stari ženici le prehu-do za njenega mučka Fidelja ali kmetškemu možancu za zvestega čuvarja Sultana, pa je konjederer Vinko rad zanižal na eno oko ali na obe, da se ni nič videlo in stegnil roko, češ, kar dajte mi kakih pet kovačev, pa imejte svojo zver, kakor jo hočete!

To pa, ljubi bralci, je že dovolj velik greh, vreden, da se o njem posvetuje tucač mož, ki se jim pravi porotniki. Dvanajstem po-rotnikom je pripovedovalo sedmero kmet-skih možakarjev, kako so s »šmirom« rešili svoje ljubljene domače ušive in neušive, gar-jeve in negarjeve cučke pred krvoločnim Vinkom. Velikega premoženja si sicer Vin-ko ni pridobil. Logaški okraj je majhen, najmanjši v vsej odrešeni Sloveniji in po-vrhu tega uide mnogo cučkov preko meje kar brez pasuša in ni jih več nazaj ter se ne ve za njihovo usodo. Takole, približno poldrug tisočak dinarjev pa je Vinko le spravil skupaj. Državni pravdnik dr. Fellacher je bil mnenja, da tega državnih funkcionar ne sme delati. Nasprotno pa se je Vinko za-govarjal, da se svojega državnega funkcio-narstva ni bogve kaj zavedal.

Po govoru branitelja dr. Tavčarja so po-rotniki potrdili stavljenjo jim vprašanje, na-kar mu je porotni senat pod predsedstvom v. s. s. Mlađiča prisodil tri mesece ječe.

Hujšega greha kot je bil ta, namreč goljufije.

je bila obtožena štiriinpetdesetletna Franca Vodnikova, doma iz Dobrunjske fare. Ko se je na stara leta skregala s svojim možem, je pobrala skupaj, kar je imela, priložila je še nekaj, kar je bilo možovo in odšla. Sprva se je preživljala, kakor se je znala. Malo je prekupevala, malo ogoljufala, malo umadla. Sem pa tja kako vrečico krompirja s tujega polja, pa kak fižolček, pa se je živelo za silo. Ko jo je že vse pustilo na cedilu, je pa šla k bogatim šlacunarjem, pa je rekla: »Jaz sem ta pa ta, imam kredita kolikor ga ho-čem, pa še moj mož garantira za to!« Sta-cunari ji je seveda postregel, ji dal blago na »put« in Franca je odšla ter prodajala po-sejmihi blago. Plačala pa ga ni in to ji je šel državni pravdnik v zlo. Obtožena goljufije, se je zagovarjala, da je mislila blago pla-čati, pa da je prišla njena trgovina na ban-kenot in da je pri kupčiji zgubila. Dobila je eno leto ječe.

NOVOMEŠKA POROTA.

Predvčerajšnjim se je pričelo porotno za-sedanje v Novem mestu. Prva obravnava se je vršila proti Francetu Gracarju, ki je obto-žen hudodelstva uboja. Dne 21. septembra so imeli pri posestniku Francetu Tratarju v Kostanjevici pri Št. Rupertu proso. Ko so zapustili okrog 2. zjutraj Tratarjevo hišo, je prišlo med fanti do hudega pretepa. Pri tej priliki je udaril fant France Gracar fanta Ludovika Sivaveca s tako silo po glavi, da se je onesvestil in par ur nato umrl. Gracar je odnesel dve leti težke ječe s poostritvami.

Drugi obtoženec je bil Nace Vobič. Bivši organist, cerkovnik in občinski tajnik v Se-miču, ki je bil obdolžen, da se je izpozabil nad občinskim denarjem ter zapravil 28.864 Din. Obtoženec je priznal, zagovarjal pa se je s tem, da s svojimi dohodki ni mogel izhajati. Porotniki so z devetimi glasovi krivdo zani-kali, vsled česar je bil Vobič oproščen.

Primorsko.

Zaplemba lista. Zadnjo številko mesečnika »Naš Glas«, ki izhaja v Trstu, je oblast zaple-nila z enako motivacijo kakor pri zadnji za-plembi »Edinosti«, namreč v splošno radi-tona vse vsebine.

Gonja proti učiteljem. Te dni so fašisti v Knežaku poiskali tamšnjega učitelja Ljud-vika Tavčarja in ga gnali v šolsko poslopje, kjer so ga hudo pretepli.

Odlok o politični policiji. Odlok, ki se je že dolgo pripravljaval in čegar izdajo je zadnje dni napad na Mussolinija le pospešil, je iz-šel v uradnem listu od dne 19. t. m. Dekret pravi: »Na ozemlju kraljevine se ustanovi po-sebna politična policijska služba, ki ima na-logo braniti nacionalni red v državi. Politič-na policijska služba je podrejena notranjemu ministru (ki je v tem slučaju Mussolini sam). V posameznih pokrajinah ji načeljujejo pre-fekti. Pri vsakem legijskem poveljstvu na-rodne milice se ustanovi poseben urad za politično policijsko službo. Ti posebni uradi legijskih poveljstev so podrejeni posebnim pokrajinskim uradom, ki se bodo ustanovili pri posameznih prefekturah in katerim bodo načeljevali prefekti. Minister za notranje za-deve se pooblašča da izda pravilnik za izvrši-tev tega zakona. Zakon je stopil z dnem svoje objave v veljavo.

Odprava zadnjih županov. S kr. odlokom od 3. septembra 1926 (uradni list od 19. t. m.) se je raztegnil sistem podeštatov na vse ob-čine. — V občinah z več nego 20.000 pre-

Popolna razprodaja

tudi na obroke vseh predmetov, damske, moške in otročje konfekcije, dežnih plaščev, klobukov itd. se vrši pri tvrdki

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Le v prvem nadstropju. Vhod samo skozi vežo. Prodaja se pod nakupno ceno.

bivalcev ali v občinah, ki so sedež prefekture, stoji podeštatu ob strani poseben svet. — Število članov določi prefekt. Svetovalci se izberjo iz ternov, ki jih stavijo sindikalne organizacije. Pravico izbire ima za občine za več nego 100.000 minister za notranje zadeve, za manjše občine prefekt. — Iz teh razlogov javne varnosti ali iz upravnih razlogov sme minister za notranje zadeve razpustiti tak svet ali anulirati imenovanje. Zopetno imenovanje se mora izvršiti najkasneje tekom enega leta. Ako kak svetovalec izostane od treh zaporednih sej, ga minister za notranje zadeve s posebnim odlokom odstavi. Imenovanje teh svetov ne stopi takoj v veljavo, temveč tekom štirih mesecev po objavi goriomenjenega pravilnika ki se ima izdati.

Senzacijonelni spomini vojnega detektiva prično izhajati v

Sport.

Da ostane eden od ljubljanskih vodilnih klubov še vnaprej »vodilni« klub, so razni njegovi neoficijski »funkcionarji« sprejeli — ne skaprali — dva »Slovanova« igralca. Čestitamo na takih zapletnih zmagah! Pri zadetih mož-besedam pa tudi!

Izidi važnih inozemskih tekem, Vienna: Simmering 8 : 1. — WAC : BAC 3 : 2. — Rapid : FAC 5 : 3. — Amaterji : Admira 4 : 0. — Hakoah : Sportklub 1 : 0. — Slovan : Rudolfshtet 0 : 0. — Hertha : Weisse Elm 2 : 2. — Izmed angleških omenimo sledeče: Sunderland : Arsenal 3 : 2. — Aston

Villa : Sheffield Wednesday 2 : 2. — Newcastle : Birmingham 5 : 1. — Na Češkem si je priboril lep uspeh Vršavice : Sp K Nuselski 8 : 1 in Vršavice : Sparta 2 : 2. — DFC : Viktorija : Žižkov 4 : 3. — Moravska Slavija : Deutscher Sportverein Brunn 6 : 3.

Štiri nove avstrijske rekorde so postavili dunajski težkoatletiki v nedeljo. Tako je sunil Ekenberger (lahka teža) z levico 87.8 kg, Hans Haas v isti kategoriji je sunil obojerno 142 kg, 8 kg več kakor dvojno lastno težo. Hans Mayer (bantamteža) je sunil z levico 77.5 kg, Kotlisch (težka srednja teža) pa obojerno 137.5 kg.

Gospodarstvo.

PROTESTNO ZBOROVANJE OBRRTNIŠTVA.

Dne 8. decembra t. l. bo priredila Zveza obrtnih zadrug in obrtniške organizacije ob 9. uri dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani protestno zborovanje proti šušmarstvu, državnim delavnicam in zavodom, ki vzdržujejo obrtne delavnice; protestiralo pa bo tudi proti obrtnim oblastem, ki doslej niso pokazale nobenega razumevanja za obrtniške težnje in ki nosijo v dokajšnji meri krivdo, da se je šušmarstvo tako razpaslo, da resno ogroža obrtništvo in da se nahaja obrtnik v skoraj brezpravnem stanju.

Gospodarska moč našega obrtništva pada, v vseh obrtnih strokah vlada velik zastoj, ker je obrt postal predmet splošnega izkoriščanja. Obrt služi danes mnogim kot sredstvo, iz katerega črpajo takozvane »postranske« službe, na račun obrti se vzdržujejo humanitarni zavodi, ki imajo pred vsem nalogo vzgajati mladino, državna uprava sama zopet oškoduje obrt s tem, da vzdržuje obrtne delavnice, pri vsem tem pa merodajni faktorji, ki so poklicani, da pospešujejo obrt in da ga ščitijo pred izkoriščanjem — molčijo in na vse ovadbe, prosoje in pritožbe, ki jih vlagajo obrtne zadruge in druge obrtniške korpo-

racije ne smatrajo niti za potrebno, da bi zaščitile vsaj določbi § 147. o. r.

Vsak glas obrtništva, naj se ga zaščiti in naj se mu da, kar mu gre — je ostal brez odmeva. Zato pa bo obrtništvo na protestnem zborovanju 8. decembra zahtevalo, da se usmeri zaščita upravičenega obrtnika tako kot zahteva realno življenje. Obrtništvo ne bo več trpelo, da se bo napram njemu operiralo le s suhimimi paragrafi — pač pa hoče videti v obrtnih oblasteh pravno oporo proti vsem, ki obrt izkoriščajo.

Obrtništvo hoče pravice! Zato pa naj dne 8. decembra na protestnem zborovanju napolni dvorano Mestnega doma in poudari s tem tudi svojo zahtevo, da mora biti dosežanega sistematičnega ubijanja obrti konec. Na zborovanje naj v čim večjem številu pride tudi obrtništvo iz vseh podeželskih krajev.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Ljubljanska borza.

Blago: Turščica nova, v storžih, fco nakl. post., 1 vag., den. 100, bl. 100, zaklj. 100.

Zagreb, dne 23. novembra. Devize: New-york ček 56.54—56.74, London izplačilo 274.8—275.6, Pariz izplačilo 204.03—206.03, Praga izplačilo 167.75—168.55, Curih izpl. 1692.75—1695.75, Dunaj izplačilo 798.25—801.25, Berlin izplačilo 1346—1349.

Curih, 23. novembra. Beograd 9.145, New-york 518.75, London 25.1475, Pariz 18.425, Berlin 123.1125, Dunaj 73.1775, Praga 15.35, Milan 21.70, Bukarešta 2.82, Sofija 3.7425, Budimpešta 0.007255.

To in ono.

»SIBIRSKA KRIZANTENA.

Kiku Degami, hrabra in patriotična Geisha, ki so jo slavili še pred par leti kot narodno junakinjo na Japonskem, je umrla kot žrtev opija.

Kiku Degami je bila izredno lepa in talentirana Geisha. Njen poklic pa ji ni ugaljal. Razmišljevala je vedno le, kako bi ko-

nčila svoji domovini s kakim patriotičnim dejanjem. Ko so se izkrcali leta 1920 japonske čete v Vladivostoku za boj zoper prodirajočo rdečo armado, je bila Kiku Degami prepričana, da je njena ura prišla. Prijavila se je pri japonskem generalnem štabu ter predložila načrt... Geisha je bila sprejeta kot dobrovoljce v armado in poslali so jo na bojišče. Kmalu na to se je pojavila v mestu, v katerem se je nahajal glavni stan rdeče armije, kitajska kurtizana, ki se je odlikovala po izredni krasoti in gracioznosti. Kurtizana si je znala pridobiti zaupanje rdečih višjih oficirjev. Bila je naša Geisha. Dolgočasa je spremljevala rdečo armado ter si je pridobila kot špijonka za svojo domovino velike zasluge. Često je manjkala za las, da ji niso prišli na sled. Ko so bile naposled vojne operacije končane, se ji je posrečilo pobegniti in vrniti se je na pustolovski način na Japonsko. Tekom njenega udejstvovanja kot špijonka, se ji je med drugim posrečilo, da je obvarovala nekoč cel japonski polk pred sigurnim uničenjem.

Doma so sprejeli deklico z velikimi častmi. Novine so jo primerjali z devico Orleansko, vlada ji je izročila pompozno zahvalno listino in eno najvišjih odlikovanj. Vojaki so jo krstili za »Sibirsko krizantemo«. Toda kmalu je bila pozabljena. Uboga Kiku je bila primorana poiskati si kak poklic. Ustanovila je pralnico. Toda ni šlo. Poizkusila je še marsikaj, toda vse ji je izpodletelo. Končno je postala, da je mogla eksistirati, zopet geisha v neki čajarni v Nagasaki-ju. Iz obupa se je udala opiju... Šele sedaj, po njeni smrti so se je zopet spomnili, toda — prepozno.

Haut gout. Colina, belgijski Tartarin de Tarascon je šla s svojim gostiteljem na lov na jerebice. Jata jerebic je zletela kvišku. »Zakaj ne streljaš?« vpraša gostitelj. »Zadnja jerebica se je vendar tako počasi dvignila, kot le mogoče!«

»Prav zato pa nisem streljala«, odgovori Colina, »zdelo se mi je, da jerebica ni bila posebno mlada.«

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Neokretno se je okrenil in zlezal na vrh sipine, šakal in adjutant pa sta se umaknila v zavetje drevesa, ki ga je voda splavila na koncu sipine blizu železniskega mostu.

»Prijetno, dobičkanosno življenje je bilo to«, se je zarežal šakal in vprašujoče ozrl v ptiča, ki se je dvigal nad njim. »Ampak niti enkrat, zapomni si, se mu ni zdelo varno, da bi mi povedal, kje ob bregu je morebiti ostala kaka mrvica živeža. In vendar sem jaz njega stokrat in stokrat opozoril na dobre reči, ki so se valile po reki navzdol. Kako resničen je pregovor: »Ves svet pozabi na šakala in brivce, ko sta povedala vse novice!« Sedaj gre spat! Arrah!«

»Kako neki more šakal loviti z Muggerjem?« je dejal adjutant hladno. »Velik tat in majhen tat; potem se lahko reče, kdo dobi najboljše.«

Šakal se je obrnil in nepotrežno cvilil; ko pa se je hotel zlektniti pod drevesnim deblom, je iznenada počenil in se ozrl skozi premočene veje proti mostu skoraj naravnost nad glavo.

»Kaj pa je sedaj?« je vprašal adjutant in nemirno razprostil eno perotnico.

»Počakaj, da vidimo. Veter piha od nas proti nji-ma, vendar ne iščeta naju — onadva možaka.«

100

»Možaka, res? Moj posel me varuje. Vsa Indija ve, da sem svet ptič.« Ker je adjutant cestni pometač in čistilec prve vrste, hodi lahko kjer se mu zljubi; zaradi tega se ni niti ganil.

»Nisem vreden, da bi me kdo udaril s čim drugim kot starim čevljem,« je dejal šakal in zopet prisluškval. »Poslušaj kako stopata!« je nadaljeval. »To ni vega. Resnica je, da so azijski-nlimid-KejEeniatxniat kmetsko usnje, ampak podkovana noga bledoličnika. Poslušaj zopet! Železo udarja ob železo! Puška je to! Prijatelj, onadva težko čbura, bedasta Angleža prihajata, da se malo pomenita z Muggerjem.«

»Opozori ga tedaj. Zaščitnika revežev ga je šele pred kratkim nazval nekdo, ki ni bil nepodoben stradojemo šakulu.«

»Pusti ga, naj moj bratranec sam varuje svojo kožo. Tolikokrat mi je pravil, da se mu od bledoličnikov ni treba nič bati. Toda morata biti bledoličnika. Noben vaščan iz Mugger Ghauta se ne bi upal priti nadenj. Poglej, saj sem rekel, da je bila puška! No, če bo sreča mila, se bomo gostili predno se zdani. Iz vode ven ne more dobro slišati in — to pot ni ženska tam.«

Svetla cev se je svetlikala nekaj časa v mesečini na mostnih oporah. Mugger je ležal na sipini mirno kot njegova senca, sprednji nogi je imel nekoliko iztegnjeni, glavo povešeno med njima in je smrčal kot — mugger.

Na mostu je zašepetal nek glas: »Malo čuden strel

to — skoraj naravnost navzdol — ampak, gotov kot le kaj. Najboljše, če ga poskusiš zadeti za vrat. Za Boga! Kakšna zver! Vseeno bodo vaščani divji, če ga ustrelimo. Majhen bog teh krajev je.«

»Kaj se menim za to,« je odgovoril drug glas. »Ko se je gradil most mi je pobral kakih petnajst mojih najboljših delavcev in čas je že, da se mu naredi konec. Cele tedne sem v čolnu lazil za njim. Ti pa pomagaj z Martinjevo puško, kakor hitro mu dam obe tele cevi okusiti.«

»Pazi, da te ne suni preveč. Taka puška ni šala.«

»To bo oni spodaj razsodil. Naprej!«

Zagrmelo je kakor bi ustrelil z najhujšim topom (največja vrsta puške za slone se ne razlikuje mnogo od nekaterih topov); grom je spremljal dvojen zarez plamena, ki mu je sledil pikajoč pok Martinjeve puške, ki pa s svojimi dolgimi svinčenkami ne predre krodilovega oklepa. Ampak razstrelne kroglice so opravile svojo dolžnost. Ena je zadela Muggerja tak za tilnik, nekoliko prstov na levo od hrbenice, druga pa se je razletela nekoliko nižje ob pršetku repa. Smrtno ranjen krokodil zleze v devetindevdeset slučajih izmed sto lahko iz globoke vode in uteče, toda Mugger iz Mugger Ghauta je bil dobesedno pretrgan na tri kose.

Še z glavo ni ganil in je bilo po njem in je ležal tam zleknen kot šakal.

(Dalje. prih.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znanke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Ponk brez-
plačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi
na obroke. Večletna garancija.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
DUBIED

Josip Petelinc, Ljubljana

Oglas.

Za namestitev Državnega veterinarskega bakteriološkega
zavoda v Ljubljani se

vzame v zakup zgradba

ločena od drugih bivališč, obstoječa iz vsaj 5 sob s pritklinami, ki bi odgovarjala vsem potrebam označenega zavoda, in to na leto dni ter s pogojem, da se dogovorjeni najem more avtomatski podaljšati, ako se isti ne odpoje v dobi treh mesecev pred potekom dogovorjenega roka.

Ponudbo naj se vpošljejo pismeno v zapечатemem zavoju, kakor zahteva to odredbe zakona o državnem računovodstvu, na Velikega župana ljubljanske oblasti, veterinarski referat v Ljubljani, Bleiweisova cesta, vladna palača.

V Ljubljani, dne 18. novembra 1926.

Za velikega župana ljubljanske oblasti:

Kremenšek s. r.

TIŠKARNA
MERKUR
LJUBLJANA
SIMON OREGORČIČEVA UL.

se priporoča

za naročila v tiskarsko
stroko spadajočih del

TRIČO-PERILLO

za moške, žene in otroke,
volna v raznih barvah, rokavice,
navigavice, dokolenice, nahrbi-
niki za šolarje in lovce, dežniki, kloti,
šifoni, žepni robci, palice, vilce, noži, škarje,
potrebščine za šivilje, kro-
jače, čevljarje, in brivce

edino le pri tvrdki

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika
Najnižje cene! Na veliko in malo

Mali oglasi.

Za vsako besedo se plača
50 par, za debelo tiskano
pa Din 1.—

Gospodinja

išče mesta pri boljšem
gospodu event. vdovu z
dvema ali tremi otroki.
Vajena je vseh hišnih del
kakor tudi šivanja. Po-
nudbe prosi na upravo
lista pod »Dobra gospo-
dinja«.

Stekleno

strešno opeko imajo stal-
no v zalogi Združene ope-
karne d. z. v Ljubljani.

Proda se

Becker Weltgeschichte,
»Ljubljanski Zvon« ter
pahalasta palma (Fächer-
palme). Naslov pove
uprava lista.

DRVA - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 36.

... Oglašujte v „Narodnem Dnevniku“! ...